

Broj/Број: 04/3,03/11-05-211/08
Sarajevo/Сарајево, 6. 10. 2008.

**IZVJEŠĆE
O JESENJIM SASTANCIMA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE OESS-a,
ODRŽANIH U TORONTU, OD 17. DO 21. RUJNA 2008.**

U Torontu su od 17. do 21. rujna 2008. održani jesenji sastanci Parlamentarne skupštine OESS-a, u čijem su radu sudjelovali predstavnici Izaslanstva PSBiH g. Branko Zmo, izaslanik u Domu naroda i šef Izaslanstva, i Jelena Rajaković, tajnica Izaslanstva.

Zasjedanje je počelo sastankom Stalnog komiteta na kojem su predsjednik, voditelj financija i glavni tajnik PSOESS-a podnijeli izvješća o radu Skupštine, promatračkim misijama i specijalnim izvješćivanjima.

Nakon toga je održan Mediteranski forum, čiji je cilj bio jačanje veza između OESS-a i mediteranskih partnera za suradnju.

Potpredsjednik PSOESS-a, kanadski senator Jerry Grafstein, u svome je uvodnom obraćanju istaknuo kako je ove godine Mediteranski forum usredotočen na multilateralne inicijative za promicanje integracija i suradnju na Mediteranu, uključujući Mediteransku uniju i OESS-ovu mediteransku dimenziju.

Naglasio je važnost gospodarske suradnje i slobodne trgovine u unapređenju stabilnosti te model OESS-a kao primjer sigurnosne organizacije koja ravnopravno uključuje sve njezine članove i partnere.

Predsjednik PSOESS-a Joao Soares u svome je obraćanju istaknuo kako su mediteranska pitanja u uskoj vezi s pitanjima koja razmatra OESS te naglasio važnost promicanja mediteranske dimenzije na parlamentarnoj razini, podcrtavajući da je europska sigurnost izravno vezana uz stabilnost na Mediteranu.

Ovogodišnji Mediteranski forum bio je najposjećeniji još od njegova osnutka u Rimu 2003. godine, a golemi doprinos njegovom uspješnom radu dali su i specijalni predstavnici iz Alžira, Jordana, Izraela i Maroka.

Istoga su dana glavni tajnik PSOESS-a Spenser Oliver i Janez Lenarčič, ravnatelj ODIHR-a (Ured za demokratske institucije i ljudska prava OSCE-a) nazočili javnom saslušanju Helsinškog komiteta SAD-a. Tema salušanja bila je uloga OESS-ovih institucija u unapređenju ljudskih prava i demokracije.

Oba su se predstavnika OESS-a suglasili u ocjeni da OESS nastavlja igrati važnu ulogu u promicanju sigurnosti, demokracije i ljudskih prava, što je još vidljivije nakon događanja u Gruziji tijekom kolovoza.

G. Oliver istaknuo je ulogu parlamentarne dimenzije u unapređenju dijaloga i visoko ocijenio sve što su Helsinški komitet i OESS do sada zajedno uradili.

Drugoga dana zasjedanja počela je konferencija na kojoj su razmatrane opće teme: trgovina, sigurnost i migracije, uključujući i posebno zasjedanje posvećeno krizi u Gruziji.

Debata o situaciji u Gruziji počela je podnošenjem izvješća počasnog predsjednika PSOESS-a i specijalnog izvjestitelja za Gruziju, Gorana Lenmarkera.

Prema njegovim riječima, izbjeglice su te koje će definirati ovaj sukob. Predložio je osnivanje Komisije za katastrofe, sa zadaćom da dođe do istinitog zaključka o tome što se dogodilo za vrijeme sukoba.

Poseban zadatak te Komisije bit će utvrđivanje je li bilo etničkog čišćenja ili ne.

G. Lenmarker naglasio je nužnim imati neovisne i objektivne promatrače u Južnoj Osetiji i Abhaziji.

Specijalni gosti ovoga dijela jesenjeg zasjedanja PSOESS-a bili su ministrica vanjskih poslova Gruzije Eka Tkeshelashvili i stalni predstavnik Rusije u Ujedinjenim narodima Vitalij Čurkin.

Bilo je to prvi puta od početka sukoba u Gruziji da su se predstavnici Gruzije i Rusije otvoreno suočili i raspravljali o ovoj temi.

Predsjedatelj PSOESS-a Joao Soares izrazio je zadovoljstvo što su sjednici nazočni predstavnici Rusije i Gruzije i što su spremni raspravljati o događanjima u Gruziji, držeći da će to doprinijeti boljem međusobnom razumijevanju i traženju izlaza iz postojeće krize.

Ruski predstavnik Vitalij Čurkin rekao je da su ruske vojne snage ušle u Gruziju kako bi prekinule gruzijsku agresiju na Južnu Osetiju.

Istaknuo je da se Rusija ne protivi istrazi o okolnostima nastanka sukoba, no ona mora biti nepristrana i neovisna, dodajući kako je sada najvažnije garantirati sigurnost ljudima u zoni konflikta i zaustaviti provokacije Gruzije.

Čurkin je naglasio da je posljedica gruzijske agresije na Južnu Osetiju 1.500 poginulih civila.

Govoreći o Sporazumu koji su u Moskvi potpisali predsjednici Rusije i Francuske, Medvedev i Sarkozy, g. Čurkin je istaknuo postojanje problema u provedbi pojedinih točaka Sporazuma, ali da oni ne potječu od ruske strane.

OESS je pokušao ponovno napisati dijelove toga Sporazuma, a kada u tome nisu uspjeli, odbili su sudjelovati u daljnjim konzultacijama.

Čurkin je podsjetio da, prema Sporazumu, promatrači trebaju biti raspoređeni u pogranične sigurnosne zone, na granicama Južne Osetije i Abhazije, kako bi spriječili ponavljanje gruzijske agresije.

Pozvao je nazočne parlamentarce da iskoriste svoj autoritet i pomognu u rješavanju ovih problema dodajući kako je Rusija ispunila sve svoje obveze.

Članovi PSOESS-a predložili su pokretanje međunarodne istrage o događanjima u Južnoj Osetiji.

Ministrica vanjskih poslova Gruzije Eka Tkeshelashvili optužila je ruske snage da su okupirale dio gruzijskog teritorija, te da je 40.000 ruskih vojnika izvelo juriš s kopana, zraka i mora otkrivajući unaprijed smišljenu strategiju Rusije da to proglasi zaštitom stanovništva u Tskhinvaliju.

Mišljenja je da je Rusija i ranije podržavala separatističke namjere te regije.

Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine OESS-a u Torontu bilo je posvećeno općoj temi: "OESS u otvorenom svijetu: trgovina, sigurnost i migracije", s ciljem podržavanja i boljeg razumijevanja važnosti ove tri činjenice u OESS-ovoj regiji.

U dijelu posvećenom gospodarskim i okolišnim pitanjima vođena je rasprava o izazovima i mogućnostima globalnih ekonomskih izazova.

Za najočigledniju promjenu u svjetskom gospodarstvu navedena je "nova ekonomska moć" zemalja BRIC-a (Brazil, Rusija, Indija i Kina). Gospodarski napredak ovih zemalja skrenuo je pozornost na značaj odnosa između prirodnih resursa i gospodarskog razvoja, ulogu visoke tehnologije i gospodarstva zasnovanog na znanju.

Raspored idućih aktivnosti PSOESS-a:

- Nadgledanje izbora 2008/2009.
- Zimsko zasjedanje, 22. i 23. 2. 2009. godine, Beč, Austrija
- Ekonomska konferencija, svibanj 2009. godine, Dublin, Irska
- Godišnje zasjedanje, srpanj 2009. godine, Vilnius, Litva
- Jesenje zasjedanje, 2008., Atena, Grčka

Izvješće pripremila

tajnica Izaslanstva PSBiH u PSOESS

Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Zastupničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku Doma naroda
- Članovima Izaslanstva PSBiH u PSOESS

Preslika: Ministarstvo vanjskih poslova BiH